QUÆSTIO ACADEMICA:
AN NUMERUS NERVORUM CAPITIS AUGERI, AN INMINUI DEBEAT?

QUAM

ANNUENTE INCLYTA

FACULTATE MEDICA

IN

ANTIQUISSIMA AC CELEBERRIMA UNIVERSITATE VINDOBONENSI

UT SUPREMOS IN MEDICINA HONORES CONSEQUERETUR

PUBLICÆ DISQUISITIONI SUBMISIT

SEBASTIANUS WILHELM. THOMAS,

HUNGARUS PESTHIENSIS.

Hora Die Menſis Jan.

Anno MDCCLXXXIII.

Viennæ,

Typis Mathiæ Andreæ Schmidt.

PRÆFATIO.

Ille non prævidendus circumſtantiarum concurſus, Divinæ Providentiæ inexplicabiliter ſecretum iter, cui quilibet præſentem, quacum luctatur, Status ſui conditionem, fortunas, ſuosve labores debet, exegit ut Veſtram expectationem propoſita hac academica quæſtione fallerem, atque Vos, ob non ſervatam fidem, qua me de Fabrica, vi & actione nervorum ſcripturum pollicitus ſum, deprecarer.

Id, quod nunc impedimento ſuit, motivi loco olim ſervire poſſe, largior candidus. Sed tunc, ſupprimendum nunc laborem, me ad finem quoque perducturum, ſincerus proteſtor. Quæſtionis interim propoſitæ fugitivam reſolutionem benigni excuſaveritis.

Octo paria Nervorum cerebralium, reliquis omnibus inter ſpinales relatis, numerantur; ſi medulla oblongata, ſulco a ponte ſeparata, a ſpinali Medulla, prout debet, non diſtinguatur. Inter illos primum par conſtituunt Nervi olfactorii, ſequuntur Optici, Oculo-motorii, Trochleatores, Trigemini, Abducentes, Communicantes faciei, & Auditorii.

Sed non adhuc unanimiter de ita dividendis Nervis conventum eſt. Cel. ANDERSCH, qui fibrillas quaſdam paris vagi, ſub nomine Gloſſopharyngæi Nervi,

ad ſpecialis Nervorum paris dignitatem evexit, & ita numerum denarium pro vero capitis Nervorum parium numero agnovit, decem Nervorum capitis paria recenſet, iis Nervis omnibus pro capitis Nervis habitis, qui per foramina baſeos cranii transeunt. Ordo autem parium Nervorum capitis juxta Anderschium eſt iſte: Primi ſunt Olfactorii, poſt hos Optici, Oculo-motorii, Trochleatores, Trigemini, Abducentes, Auditorii, Gloſſopharyngæi, Vagi & Linguales medii recenſentur.

Si Nervos, licet ſpinalium Nervorum characteres præſeferant, ideo ſolum, quod per foramina baſeos cranii emergant, Nervos capitis, & reliquos Nervos ſpinæ compellare placeat; licet melius ii duntaxat Nervi ſpinæ dicerentur, qui a medulla ſpinali viſibiliter ſeparantur, Ordo Anderschii interrumpendus, atque abducentibus & auditoriis, Nervi communicantes faciei interſerendi forent. Sic undecim Nervorum capitis paria exſurgerent.

Pro-

Propoſitam Quæſtionem reſoluturi, per Nervos capitis ſolos Nervos cerebrales intelligimus; omnes autem Nervos, qui a medulla oblongata, quam a ſpinali medulla non diſtinguimus, oriuntur, inter ſpinales Nervos referimus. Sic numerum parium Nervorum capitis inminuimus; qui numerus, ſi vulgari paria Nervorum capitis computandi methodo inſiſtere placeret, duobus Nervorum paribus augendus foret; Nervum communicantem faciei ab Auditorio, Gloſſopharyngæum a vago ſeparando.

Gloſſopharyngæus autem, Nervus vagus, & Lingualis medius, rectius omnino ſpinales, quam cerebrales Nervi eſſe defenduntur. Præterquam enim, quod ex ſpinali medulla ſeparati, pluribus fibris oriantur, mox in truncum coeuntibus, ad Nervum intercoſtalem magnum, perpetua quoque lege ſurculos ablegant; hi vero ſunt univerſaliores ſpinalium Nervorum characteres. Ortus duplici Filamentorum ſerie, ganglion, & anterioris ſeriei radicum, a poſteriore ſeparatio per ligamen-

tum denticulatum, Nervis ſpinalibus non ita propria ſunt.

Interim, ſi Nervos celebrales ſolos, Nervos capitis recte adpellari poſſe, ejectis præjudiciis univerſi tuerentur; hoc ſub reſpectu non inminuere, ſed augere numerum parium Nervorum capitis cogeremur. Septem enim tunc recenſendis Nervorum capitis paribus, octavum par addendum foret. Hiſtoriam Nervi acouſtici id exigere, mox adparebit.

Duplex Nervi acouſtici portio non ſolum, ſed & duplex ex diſtincta utriusque portionis origo, & diſtincta quoque utriusque a diverſis medullæ provinciis viſibilis ſeparatio pridem cognita fuit, ſed utriusque portionis nexus æque pridem Inciſoribus inpoſuit, ut quamlibet portionem ad peculiarís Nervorum pacis dignitatem evehere non auderent.

Jam enim quod utraque portio in eadem duræ Matris vagina decurrat, quod eundem canalem oſſi petroſo inſculptum ingre-

ingrediatur, quod ſub ortum intercedente celluloſa invicem fere cohæreant, & aliqua etiam Priſcorum Inciſorum auctoritas, ne ita ſtabilirent, eos deterruit; Phyſiologi ſympathiam quoque in medium protraxere. Sed ii diverſum utriusque portionis originis locum, impermiſtum licet contiguum earundem decurſum, diverſitatem ſubſtantiæ & officii perpendere neglexerunt. Neque etiam Nervi, intercoſtalis magnus, gloſſopharyngæus, vagus, & lingualis medius, in unionem trunci coaleſcunt, licet tela longe tenaciore cohæreant. Confectum pariter eſt, Nervorum ſympathiam ex communi eorum origine eſſe derivandam.

Quia inter rationum monumenta, quibus Nervos in peculiaria paria diſtinguimus, diſtincta Nervorum origine, & viſibili a medulla ſeparatione, atque fibrarum non unito originarie decurſu præcipue nitimur, dum vulgo portionem duram Nervi acouſtici, ab Auditorio proprie, ſeu molli ejus portione ſeparatam, ſub nomine Nervi communicantis faciei, tanquam pro-

)(5 prium

prium & ſpeciale Nervorum par proponimus, nihil eſt, quod vel receptis ratiocinandi legibus, vel antiquandæ auctoritati derogatum ſuſpicari poſſimus; ipſa præſertim cerebri anatomica adminiſtratione id exigente, quæ ad ſtabilienda hujus doctrinæ primordia dudum ſagaciores Inciſores compulit.

Numerus ergo Nervorum cerebril, ſeparando, ut propoſitum eſt, Nervum communicantem faciei a Nervo proprie auditorio, ad numerum octonarium augendus eſſet, ſi Nervi omnes vel cerebrales, vel ſpinales eſſe adſumerentur. At quia communiter Nervi in Nervos capitis, & Nervos ſpinæ dividuntur, hanc diviſionem amplectendo, undecim Nervorum capitis paria numeranda erunt. Dictis enim octo Nervorum paribus, Nervus vagus in duo paria, Gloſſopharyngæum, & proprie vagum diviſus, & par linguale medium addendum eſt. Licet hæc tria nunc memorata Nervorum paria ad claſſem Nervorum ſpinalium potius eſſe reducenda, cum

ex

ex ſpinali medulla ſeparentur, non amplius repetere interſit.

Separandum autem etiam eſſe Nervum Gloſſopharyngæum a Nervo vago,& peculiare Nervorum ſpinæ par conſtituere, licet dudum pro ramo vagi habitus, ſub nomine Rami lingualis octavi paris venerit, plura ſunt, quæ ſuadeant. Enimvero neque in ſuperiore, neque in inferiore ſua parte vago coalitus eſt, ſed ſingularibus originibus obortus, a vago venula ſeparatus, ſingularibus etiam ductibus e Camera encephali demittitur. Hunc Nervum dudum a vago diſtinctum, ad peculiaris Nervorum paris dignitatem eſſe evehendum, primus propoſuit celeberrimus ANDERSCH, ita, ut fatetur, ab ipſa Anatomia edoctus.

Ex his, numerum Nervorum, interſertis duobus dictis paribus, in univerſum augendum eſſe conſtat; ſimul hoc ordine eſſe recenſendos, ut, ut Olfactorios inſequantur Optici, poſt hos Oculo-motorii, Trochleatores, Trigemini, Abducentes, Communicantes faciei, Auditorii, Gloſſopha-

pharyngæi, Vagi & Linguales medii recenſeantur.

Neque tamen ideo parium Nervorum capitis numerum augere neceſſe eſt. Si enim omnes Nervos a medulla ſpinali ortos, a qua medullam oblongatam precario contradiſtinguunt multi, ſpinales eſſe Nervos admittere cogimur, nonniſi octo paria Nervorum capitis ſupereſſe videbuntur. Gloſſopharyngæo, vago, & pare linguali medio, inter ſpinales Nervos relegatis.

Nunc quæſtioni propoſitæ: an numerus Nervorum capitis augendus, an minuendus ſit? quam Vobis ex *Celeb. Samuele Thoma* SOEMERRING excerptam obtuli, faciles ſatisfeceritis. Sed vel ideo præſtantiſſimi hujus viri de baſi encephali, & originibus Nervorum libros quinque ſollicite expendatis; Illius enim ſunt, quæ Vobis hic offero, & oblatu digna eſſe judicavi.

AD-

ADSERTIONES.

1.

Duo ſunt cerebri lobi, quorum anterioris ad marginem acutum alæ oſſis ſphœnoidei terminus, poſterioris principium eſt.

2.

Humano Encephalo major, quam quidem ad origines Nervorum neceſſaria ſit, ineſt Maſſa.

3.

Corticalis cerebri ſubſtantia vi impreſſiones recipiendi & repræſentandi, prædita non eſt.

4.

Functio cerebelli, cum in pluribus animalium claſſibus deprehendatur, neceſſaria eſt; & inde ſors explicari poteſt,

5.

Quod ad ſpinalem medullam efformandam plurimum conferat cerebellum: unde porr odeducitur:

6.

Non eſſe tam ineptam conjecturam, quæ ex cerebello Nervos ad vitalia diſpenſari proponit.

7.

Fibrarum medullarium, ſeſe decuſſantium, ab uno latere ad aliud directio, neque demonſtrata hucdum fuit, neque adæquata eſt Phænomenorum occurrentium hoc modo explicari ſolitorum, ratio.

8.

Scientia originis Nervorum tum horum phænomenorum, tum etiam mirabilis illius conſenſus inter diverſas corporis partes obſervandi, explicationem recludit.

9.

Peculiaris cujusvis Nervi origo communis omnium Nervorum originis portio eſt, atque uti hujus energiæ functionem ſuam quilibet debet Nervus, ita quilibet impulſus in ſe factos ad communem uſque illam omnium Nervorum originem defert.

10.

Eſt tamen, cur ſtatuas, viſibilem Nervi a medulla ſeparationem non eſſe verum, Nervi illius, originis locum.

11.

Si motum quemdam in ſyſtemate medullari, hujusque propaginibus adſumamus; tota mutatio, quæ Nervo vi ſtimuli impellentis infertur, conſiſtet in motus illius variatione. Et ne novam motus ſpeciem effingamus, utique adeſt motus organiſans.

12.

Nervorum mutationes, a cauſis externis vel internis productæ, ſenſum non abſolvunt, ſed ad hoc abſolute requiritur ſubſtantia, vi mutationes ſibi repræſentandi, inſtructa.

13.

Licet ſenſus ac conſcientia a mechanica cerebri diſpoſitione quodammodo pendeant, quatenus perceptionis futuræ rationem ſufficientem illa diſpoſitio recludit; ipſa tamen perceptio, & perceptionum conſcientia ſine relatione ad corpus percipi poteſt.

14.

Dato enim, quod in ſtatu mentis corpori conjunctæ, perceptiones mentis lege commercii contingant, non tamen perpetua lege perceptiones ſic eſſe obtenturam mentem, Philoſophia fide adjuta evincit.

15.

Fors in ſtatu commercii mentis cum corpore conſcientia ſe habet in ratione organiſationis cerebri: quo facilius, & quo plures motus cerebro inducti revocari, repræſentari rurſus, & ſic conſcientiæ limites protendi poſſunt, eo largior eſt facultas, perceptiones motuum combinandi, & earum nexum perſpiciendi.

16.

Inde colligi poſſit, ſubſtantias vi repræſentandi inſtructas, judicii & rationis exercitio deſtitui poſſe.

F I N I S.